

**Gościński, Jerzy / Serafimowicz,
Ewa**

**Komputerowe wspomaganie procesów
zarządzania w urzędzie wojewódzkim
w Płocku**

Notatki Płockie 39/1-158, 59-61

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

KOMPUTEROWE WSPOMAGANIE PROCESÓW ZARZĄDZANIA W URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM W PŁOCKU

Informatyzację pracy Urzędu Wojewódzkiego w Płocku podjęto po jego reorganizacji w 1990 r. Wcześniejsze działania zamknęły się wyposażeniem czterech wydziałów w kilka komputerów klasy PC XT oraz zainstalowaniem programów otrzymanych z innych urzędów w Polsce, stanowiących produkty ich służb informatycznych.

Systemy: KADRY, FINANSOWO-KSIĘGOWY i EWIDENCJA GRUNTÓW były pierwszymi wersjami programów jakie pojawiły się na rynku krajowym dla administracji; programami wymagającymi dopracowania.

Prace wdrożeniowe tych programów zakończyły się w naszym Urzędzie na analizie ich przydatności w bieżącej pracy stanowiskowej oraz analizie czasochłonności wprowadzania danych, eksploatacja ich wymagała dalszego doskonalenia.

W Urzędzie powołano komórkę Pełnomocnika Wojewody ds Informatyzowania Pracy Urzędów. Jej skład osobowy stanowiły dwie osoby.

Prace zrealizowane w latach od 1990 do 1992 określono I-szym etapem informatyzacji Urzędu. W wyniku procesu analitycznego zadań statutowych Urzędu Wojewódzkiego stwierdzono, że nie istnieje możliwość opracowania jednolitego systemu informatycznego zarządzania Urzędem i zadaniami postawionymi przed administracją szczebla wojewódzkiego.

Specyfika spraw rozwiązywanych w Urzędzie i podporządkowane jej struktury organizacyjne funkcjonujące na zasadzie odrębnych jednostek - wydziałów, zdecydowały o przyjęciu w procesie informatyzacji Urzędu projektu modułowych wydziałowych systemów informatycznych.

Przy projektowaniu modułowego systemu informatycznego wydziału przyjęto algorytm "cluster-analysis" polegający na wskazaniu najbardziej istotnych organizacyjnie stanowisk /punktów kluczowych w wydziałach, gdzie urzędnicy załatwiają większość swoich spraw i tylko zakończone zadania przekazują do innych komórek/.

W I etapie programu znalazły się zadania:

- przełamanie barier psychologicznych w celu stworzenia bardziej przyjaznego stanowiska kadry kierowniczej i pracowników Urzędu do usprawnienia pracy z wykorzystaniem informatyki /wyszukiwanie hobbystów informatyki i pracowników posiadających umiejętność sformułowania swoich zawo-

dowych doświadczeń w postaci założeń lub koncepcji systemów/;

- wyposażenie wszystkich wydziałów w sprzęt komputerowy pozwalający na rozpoczęcie cyklu szkoleniowego;

- obsługa sekretariatów Wojewody, Wicewojewody, Dyrektora Urzędu i wszystkich Dyrektorów Wydziałów - poprzez proste aplikacje /wdrożenie systemów edytorskich/;

- wdrożenie systemu PISMA - ewidencja i comiesięczna kontrola obiegu i realizacji pism przychodzących do Urzędu;

- wdrożenie systemu TERMINARZ, zastępującego grafik pracy kierownictwa;

- wdrożenie systemów administracyjnych typu: KADRY, FK i PŁACE;

- kompleksowe wdrożenie systemu OBSŁUGA BIUR PRACY w województwie płockim;

- wdrażanie systemów dziedzicznych, zróżnicowanych pod kątem statutowej działalności wydziałów, jak: KANDYDAT, MONITORING PRZEDĘBIORSTW, EWIDENCJA MIENIA KOMUNALNEGO, NALICZANIE OPŁAT ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA;

- szkolenie coraz liczniejszej grupy pracowników z rozszerzeniem jego zakresu.

Wdrożone w tym okresie programy informatyczne były gotowymi produktami firm software'owych polskich i zagranicznych oraz produktami realizowanymi na zamówienie według założeń opracowanych przez pracowników Biura Pełnomocnika Wojewody i Urzędu.

Na stanowiskach pracowniczych pojawiły się pierwsze produkty firmy MICROSOFT takie, jak: WINDOWS, WINDWORD oraz LOTUS 1-2-3 i AMI-PRO.

Z firm polskich, realizujących oprogramowanie na zamówienie Urzędu Wojewódzkiego, wymienić należy:

- płocką profesjonalną firmę usługowo-informatyczną SOFT-HARD i jej produkty takie, jak: program PISMA, TERMINARZ, FINANSOWO-KSIĘGOWY, PŁACE, SYSTEM PLANOWANIA I KONTROLI BUDŻETU WOJEWÓDZKIEGO (w oparciu o założenie wykonane przez pracowników Urzędu Wojewódzkiego w Płocku);

- kielecką firmę MIKRONEX - SYSTEM EWIDENCJI BEZROBOTNYCH;

- warszawską firmę MAREK JANIEC - system EWIDENCJI POJAZDÓW, EWIDENCJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ /wersje: GMINA i WOJEWÓDZTWO/, KANDYDAT i EWIDENCJA PASZPORTÓW (dwa ostatnie systemy wykonane w oparciu o założenia opracowane przez pracowników Urzędu Wojewódzkiego w Płocku);

- warszawską firmę IMAGIS - komputerowe systemy informacji przestrzennej: system MAPINFO; - warszawską firmę ARAM - ELEKTRONICZNY SYSTEM EWIDENCJI LUDNOŚCI;

- opolską firmę ATMOTER - system NALICZANIA OPŁAT ZA GOSPODARCZE KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA ORAZ ZA POBÓR WÓD I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW i system FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA.

W 1991 roku powstała w Urzędzie Rada Informatyki. Zadaniem jej było zaktywizowanie zespołów roboczych w każdym wydziale.

Z uwagi na nowatorstwo kompleksowego programu komputeryzacji Urzędu oraz konieczność rozszerzenia wiedzy z zakresu informatyki i jej zastosowań uwidoczniły się bariery przy wdrażaniu pierwszych programów. Członkami Rady zostali hobbyści, których zaangażowanie przyniosło efekty w postaci rozszerzenia kręgu zainteresowanych, usprawnienia stanowisk pracy i wdrażania oraz eksploatacji programów firmowych i programów zrealizowanych na podstawie założeń, wykonywanych w zespołach powoływanych z pracowników Urzędu.

Do działań innowacyjnych w skali kraju zaliczyć można:

1. Oprogramowanie wg założeń Wojewody i wdrożenie systemu PISMA - /kontrola obiegu i realizacja pism przychodzących do Urzędu w każdym Wydziale;/

2. Pełne skomputeryzowanie księgowości budżetu wojewódzkiego - jednostkowej i zbiorczej. System dostosowano do układu organizacyjnego obowiązującego w województwie płockim. Planowanie i kontrola wydatków w jednostkach podległych Wojewodzie odbywa się z zastosowaniem powyższego systemu. Dane przenoszone są na dyskietkach. Wdrożono również system płac i system kadrowy przystosowany dla administracji;

3. Adaptację systemu MONITORING PRZEDSIĘBIORSTW, opracowanego przez Centrum Informatyczne Centralnego Urzędu Planowania przy Urzędzie Rady Ministrów. System wdrożono, rozszerzono ilość wydruków do analiz przez użycie modułu graficznego "Wykresy" w programie AMI-PRO;

4. Opracowanie programu KANDYDAT - ewidencjonującego osoby oczekujące na mieszkania w województwie płockim /według własnych założeń/. Wprowadzono bazę opisującą 12 tys. osób;

5. Opracowanie programu EWIDENCJA PASZPORTÓW, usprawniającego stanowiska pracy w Biurze Paszportów - Oddział Wojewódzki i komórek terenowych /według własnych założeń/;

6. Opracowanie programu WOLNE MOCE DO ZAGOSPODAROWANIA, usprawniający stanowisko promocji niewykorzystywanych obiektów /według własnych założeń/;

7. Opracowanie programu FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA - kartoteka płatników i comiesięczny rozdział środków na Narodowy Fundusz, Wojewódzki Fundusz i Fundusze Gminne /według własnych założeń/;

8. Kompleksowe wdrażanie systemu EWIDENCJA POJAZDÓW z rozszerzeniami modułowo - pochodnymi jak "pojazdy skradzione".

Ponadto eksploatowane i na bieżąco konserwowane są w Urzędzie Wojewódzkim w Płocku systemy: KSIĘGA WODNA, WOJEWÓDZKI BANK EMISJI, INWENTARYZACJA ZŁÓŻ - MIDAS, OPŁATY ZA GOSPODARCZE WYKORZYSTYWANIE ŚRODOWISKA, POBÓR WODY I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW, EWIDENCJA ZAKŁADÓW POTENCJALNYCH ŹRÓDEŁ SKAŻENIA ŚRODOWISKA - NZS, EWIDENCJA ZABYTEKÓW PRZYRODY, EWIDENCJA GRUNTÓW I KOMUNALIZACJA MIENIA, system kancelaryjny MIKROSIL oraz różne bazy tematyczne dBase.

W 1993 roku ramach II etapu informatyzacji Urzędu wdrożono następujące zadania:

1. Poczta elektroniczna;
2. Sieciowa wersja systemu PISMA;
3. System Informacji Przestrzennej - MAPinfo;
4. Wielodostępne stanowisko systemu Finansowo-Księgowego;
5. Fundusz OCHŚ i GW.

Stan wyposażenia stanowisk pracy w Urzędzie na początku 1994 roku wynosił około stu kompletów komputerowych. Wszystkie jednostki organizacyjne Urzędu (wydziały) wyposażone są w komputery (od 1 do 10 sztuk).

Wdrażane systemy wspomagają praktycznie prace biurowe, ewidencję, zawiadywanie Urzędem oraz pomagają w podejmowaniu suboptymalnych decyzji.

Opracowany i wdrażany program informatyzacji Urzędu kreuje tworzenie rozproszonych baz informacyjnych i ich integrację przy pomocy dużych systemów zarządzania bazami oraz SYSTEMU INFORMACJI O TERENIE, stanowiących WOJEWÓDZKI BANK DANYCH. Program ten swoją działalnością inspirującą i koordynującą wychodzi do wszystkich organizacji administracyjnych i gospodarczych w województwie.

Przykładowo w obszarze programowania i kontroli realizacji inwestycji realizowanych ze środków budżetowych przewiduje się w najbliższym czasie powiązanie z systemem STEROD/SHOD opracowanym i wdrożonym przez płockie środowisko budowlane, związane z Towarzystwem Naukowym Płockim i PZITB/NOT.

Koncepcja i realizacja tematu informatyzacji Urzędu Wojewódzkiego, wykonującego rządowe zadania w terenie, wymaga ścisłej współpracy kadry kierowniczej Urzędu, analityków, hobbyistów spośród szeregowych pracowników Urzędu oraz

Pracownicy Ośrodka Informatycznego Urzędu Wojewódzkiego w Płocku: od lewej mgr inż Aneta Czerwińska - Sekcja Informacji o Stanie Województwa, Dorota Dobrosielska - sekretarka, mgr Ewa Serafimowicz - zastępca dyr. Ośrodka, Ewa Milezarek - Sekcja Ewidencji Pojazdów, Sławomir Modrzewski - konserwator sprzętu komputerowego, Wanda Kania - kierownik Sekcji Ewidencji Pojazdów.

programistów. Dla uzyskania efektu końcowego niezbędne jest posiłkowanie się najnowocześniejszymi metodami i narzędziami, odciążającymi od manualnych i powtarzalnych prac personel urzędniczy. Uatrakcyjnia to prace urzędników i menedżerów administracyjno-gospodarczych, będących głównymi dysponentami aktualnej informacji i użytkownikówami.

Zdobyte doświadczenia w tworzeniu i przetwarzaniu informacji przy pomocy komputerów personalnych stworzyło szansę wyodrębnienia z Urzędu grupy pracowników, zajmujących się gromadzeniem danych z obszaru województwa i utworzenia z dniem 1 stycznia 1994 roku Ośrodka Informatycznego Urzędu Wojewódzkiego - Wojewódzka Baza Danych.

Do zadań statutowych tej jednostki należą:

- eksploatacja systemu PESEL - Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności /gromadzenie, aktualizacja, przetwarzanie i konserwacja danych o mieszkańcach/;
- eksploatacja systemu REJESTR POJAZDÓW
- wojewódzka baza informacji o pojazdach i ich użytkownikach;
- budowa i eksploatacja wojewódzkiej interdyscyplinarnej bazy informacji w obszarze: /zasoby

rolnictwa, wpływy czynników meteorologicznych, stopień i skala zanieczyszczeń środowiska, stan hodowli, stan przemysłu przetwórczego, rozmieszczenie rynków zbytu, potencjał ludzki itp./.

Forma organizacyjna Ośrodka pozwala, poza obsługą Urzędu Wojewódzkiego, na wyjście z informacjami do różnych instytucji. Z informacji korzystać mogą: Wojewódzkie Biuro Pracy, Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej, Policja, Wojewódzkie Biuro Wyborcze, Regionalna Agencja Rozwoju, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, a także jednostki samorządowe i inne zainteresowane współpracą /w tym między innymi biznes miejscowy i zagraniczny/.

Kontynuacja dotychczasowych prac, tj. rozbudowa i doskonalenie systemu informatyzacji Urzędu Wojewódzkiego uwiarytelnia prace instytucji administracyjnych, wpłynie na jakość i pozytywne wyniki pracy na rzecz społeczeństwa i środowiska.

Władze wojewódzkie wyposażone w tak rozwinięty kompleksowy system informatyczny, wspomagający procesy ewidencyjne, planowania i kontroli, będą mogły na bieżąco obserwować przebieg określonych zjawisk gospodarczych i społecznych oraz odpowiednio do nich propagować swoją działalność.